

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Черкаський державний бізнес-коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор, професор
О.В. Куклін
«24» квітня 2014 р.

ІНСТРУКЦІЯ № 30

**з охорони праці по першій медичній допомозі потерпілим від
електричного струму, електроопіків, хімічних опіків**

ІНСТРУКЦІЯ №

з охорони праці по першій медичній допомозі потерпілим від електричного струму, електроопіків, хімічних опіків

I. Загальні положення

- 1.1. Перша медична допомога - це комплекс заходів, направлених на відновлення або збереження життя і здоров'я потерпілих.
- 1.2. Особи, які надасть допомогу, повинні знати:
 - основні ознаки порушення життєво-важливих функцій організму;
 - загальні принципи надання першої медичної допомоги і її прийоми до характеру одержаного ушкодження потерпілих;
 - основні способи транспортування і евакуації потерпілих.
- 1.3. Особи, які надають допомогу, повинні уміти:
 - оцінювати стан потерпілого і постаратися визначити, якої допомоги він потребує в першу чергу;
 - забезпечити вільну прохідність верхніх дихальних шляхів;
 - проводити штучне дихання "з рота в рот", "з рота в ніс" і закритий масаж серця;
 - тимчасово зупиняти кровотечу шляхом накладання джгута, задушуючої пов'язки, пальцевого прижаття судин;
 - накладати пов'язку при опіках, пораненні, відмороженні;
 - надавати допомогу при отруєнні, тепловому сонячному ударі, утопленні, блювоті, в непритомному стані;
 - використовувати підручні засоби при транспортуванні потерпілих;
 - користуватися аптечною швидкої допомоги.

2. Звільнення від дії електричного струму.

2.1. При ураженні електричним струмом необхідно як можна швидше звільнити потерпілого від його дії, бо від тривалості дії залежить тяжкість електро-травми.

2.2. Доторкання до струмопровідних частин частіше всього приводить до безконтрольного скорочення м'язів і загального збудження; яке може привести до порушення і навіть повної зупинки діяльності органів дихання і кровообігу. Якщо потерпілий держить провід в руці, а звільнити його не можна, треба зразу відключити струм. Відключення проводиться за допомогою рубильника або другого пристосування, а також шляхом зняття або викручування пробок.

2.3. Для звільнення потерпілого від струмопровідних частин напругою більше 1000 В потрібно скористуватися палицею або іншим сухим предметом. Можна відтягти за одягу, якщо вона суха, уникаючи доторкання до відкритих частин тіла.

2.4. Для ізоляції рук надаючий допомогу повинен надіти діелектричні перчатки. Можна ізолювати себе, якщо підкласти під ноги резиновий коврик, суху дошку або іншу струмонепровідну підстилку. Можна перерубати провід сокирою з сухою дерев'яною ручкою або перекусити інструментом з ізольованою ручкою. Перерубувати треба окремо кожний провід.

2.5. При звільненні потерпілого від струмопровідних частин на землі треба пам'ятати про безпеку напруги кроку мережі струмопровідних частин, треба віднести потерпілого від місця пригоди.

3. Перша допомога потерпілому від електричного струму

3.1. Після звільнення від дії струму необхідно оцінити його стан.

3.2. Якщо у потерпілого відсутнє дихання, пульс, свідомість, зіниці розширені - можна вважати, що він знаходиться в стані клінічної смерті, треба приступити до

оживлення організму за допомогою штучного дихання і закритого масажу серця.

3.3. Якщо потерпілий дихає дуже рідко і судорожно і прощупується пульс, треба також зробити штучне дихання.

3.4. Потерпілого не можна залишати одного на час виклику швидкої допомоги.

3.5. Якщо потерпілий у свідомості, а до цього був в обмороці або без свідомості, але зберігся стійкий пульс і дихання, його треба покласти на носилки, розстібнути одяг, створити потік свіжого повітря, зігріти тіло, якщо холодно, або створити прохолоду, якщо жарко.

3.6. Якщо потерпілий знаходився без свідомості, необхідно спостерігати за його диханням і на випадок западання язика видвинути нижню щелепу вперед, взявши її за край пальцями і піддержати, поки не зупиниться западання язика.

3.7. При виникненні блювоти у потерпілого треба повернути голову набік.

3.8. Ні в якому разі не можна потерпілому рухатися, а також продовжувати роботу. Переносити потерпілого можна тільки тоді, коли йому загрожує небезпека.

3.9. Ні в якому разі не можна закопувати потерпілого в землю.

3.10. У разі неможливості прибуття лікаря на місце події, забезпечити транспортування потерпілого в найближчу лікарню.

4. Перша допомога при опіках

4.1. При термічних і електричних опіках, якщо на потерпілому загорівся одяг, треба накинути на нього щільну тканину або збити вогонь водою.

4.2. При наданні допомоги при опіках потерпілому не треба доторкатись до обпечених частин тіла, або змазувати їх мазями, жиром, присипати содою чи крохмалем, щоб уникнути зараження. Не можна зривати пухир.

4.3. При невеликих опіках I та II ст. треба наложити стерильну пов'язку.

4.4. Одяг і взуття з обпечених частин тіла зривати не можна, потрібно розрізати його і обережно зняти.

4.5. При поширених опіках потрібно обгорнути потерпілого в чисту простинь не роздягаючи, вкрити тепліше, напоїти чаєм, забезпечити спокій.

4.6. Обпечене лице закрити стерильною марлею.

4.7. При опіках очей потрібно зробити холодні примочки із розчину борної кислоти і негайно направити до лікаря.

5. Перша допомога при хімічних опіках

5.1. При хімічних опіках глибина опіку залежить від тривалості дії хімічних

речовин. Важливо якомога скоріше зменшити концентрацію хімічної речовини і час її дії.

Для цього уражене місце промити великою кількістю проточної води на протязі 15-20 хвилин. Змити повністю хімічну речовину не можна, тому після промивання водою потрібно обробити відповідним нейтралізуючим розчином (у вигляді примочок). Подальша допомога надається як при термічних опіках.

5.2. При попаданні кислоти у вигляді рідини, газу, пару на очі і порожнину рота потрібно промити їх великою кількістю води, а потім розчином питної соди.

5.3. При опіках шкіри лугом роблять примочки з розчином борної кислоти (1 чайна ложка на стакан води) або слабким розчином оцтової кислоти.

5.4. Якщо в очі попали кусочки хімічної речовини, спочатку потрібно змити їх вологим тампоном, тому що вони при промиванні очей можуть поранити слизову оболонку і викликати додаткову травму.

5.5. При попаданні кислоти чи лугу в стравохід потрібно негайно викликати лікаря. До приходу лікаря потрібно видалити слину з рота потерпілого. Покласти його в тепло, а на живіт для зменшення болів покласти холод.

5.6. Якщо у потерпілого з'явилися ознаки погіршення дихання, потрібно робити штучне дихання.

5.7. Не можна промивати шлунок водою, провокуючи блювоту, або нейтралізувати проникшу в стравохід кислоту чи луг. Хороший ефект дає прийом молочного білка, рослинного жиру, розчину крохмалю.

**Заступник директора з
навчально-методичної роботи**

Н.А. Азьмук